

(i) «El consol metafísic [...] que, en el fons de les coses, i a pesar de tota mudança en les aparences, la vida és indestructiblement poderosa i plaent, aquest consol apareix com a corpòria evidència, com a cor de sàtirs, com a cor d'éssers naturals que, per dir-ho així, viuen inextingiblement per darrere de tota civilització i que, malgrat tot el canvi de les generacions i de la història dels pobles, romanen eternament els mateixos.» (El naixement, 7.)

(ii) «No m'ho han preguntat, però caldria que em preguntessin què significa, justament en la meua boca, en boca del primer immoralista, el nom de Zarathustra; perquè el que constitueix la immensa singularitat d'aquest persa en la història és precisament el contrari d'això. Zarathustra va ser el primer a advertir que l'autèntica roda que fa que les coses es moguin és la lluita entre el bé i el mal — la transició de la moral al que és metafísic, com a força, causa, fi en si, és obra seva. Però aquesta pregunta seria ja, en el fons, la resposta. Zarathustra va crear aquest error, el més fatal de tots, la moral; en conseqüència, també ell ha de ser el primer a reconèixer-lo [...] Sóc entès?... L'autosuperació de moral per veracitat, l'autosuperació del moralista en la seva antítesi — en mi — és el que significa en la meua boca el nom Zarathustra.» (Ecce Homo, Alianza, p. 125.)

10. Tots els instints que no descarreguen llur excitació cap enfora es giren cap endins. Això és el que jo anomeno la interiorització de l'home: mitjançant aquest fenomen comença a desenvolupar-se en l'home allò que més tard s'anomena la seva «ànima». Tot el món interior, primitivament subtil, com barrat entre dues pells, anà separant-se i eixamplant-se, aconseguí pregonesa, amplària, alçada, a mesura que era aturat el descarregament de l'home cap enfora (W.t. VI/2, pp. 312-313).

7. Quan els instints més elevats i més forts, irrompent apassionadament, arrossegueu l'individu més enllà i per damunt del terme mitjà i de la fondata de la consciència gregària, aleshores el sentiment de la pròpia dignitat de la comunitat s'ensorra, i la seva fe en si mateixa, la seva espina dorsal, per dir-ho així, es trosseja; en conseqüència, la cosa més estigmatitzada i calumniada seran justament tals instints. L'espiritualitat elevada i independent, la voluntat d'estar sol, la gran raó són ja sentides com a perill; tot el que eleva l'individu per damunt del ramat i infon temor al pròxim és qualificat, a partir d'aquest moment, de malvat (böse); els sentiments equitatius, modestos, submisos, igualitaristes, la mediocritat dels apetits assoleixen ara noms i honors morals (W.t. VI, 2, p. 124 s.).

(iii) «[...] Arreu on vaig trobar éssers vius, vaig trobar voluntat de poder; i fins i tot en la voluntat de qui serveix vaig trobar voluntat de ser senyor [...] I aquest misteri m'ha confiat la vida mateixa. "Mira, va dir, jo sóc allò que ha de superar-se sempre a si mateix."

"En veritat, vossaltres anomenau això voluntat d'engendrar o instint de finalitat, d'alguna cosa més alta, més llunyana, més vària: però tot això és una única cosa i un únic misteri [...]"

En veritat, jo us dic: Un bé i un mal que fossin imperibles no existeixen! Per si mateixos han de superar-se una i una altra vegada a si mateixos [...]

I qui ha de ser un creador en el bé i en el mal: en veritat aquest ha de ser abans un anihilador i rompre valors.

Per això el mal summe forma part de la bondat summa: però aquesta és la bondat creadora [...]

Hi ha moltes cases per construir encara!

Així parlà Zarathustra.» (Així parlà Zarathustra, II, Alianza, pp. 169 i s.)

(iv) «Voleu saber què és per a mi "el món"? [...] És un monstre de força, sense principi ni fi, una magnitud fèrria i fixa de forces que ni creix ni disminueix i que únicament es transforma [...], un joc de forces i ones de força [...], un mar de forces tempestuoses que s'agilen i transformen des de tota l'eternitat i tornen eternament sobre si mateixes en un enorme reïm dels anys [...]. Aquest és el meu món diuiní, que es crea eternament a si mateix i que es destrueix eternament a si mateix, aquest món-enigmàtic de la doble voluntat, el meu "més enllà del bé i del mal", sense meta, com no sigui que existeixi una meta en la felicitat del cercle, sense voluntat; si no és que un anell tingui bona voluntat respecte de si mateix. Voleu un nom per a aquest món? ¿I una solució per a tots els seus enigmes? Voleu una llum per a tots vossaltres, els desconeguts, els forts, els impàvids, els homes de mitjanit? — Aquest món és la voluntat de poder i no és res més que això. Sigueu vossaltres també aquesta voluntat de poder — i res més que això!» (La voluntat de poder, aforisme 1067; en l'ed. Schleich, III, pp. 916-917.)

(v) «Jo us conjuro, germans meus, mantingueu-vos fidels a la terra i no cregueu a qui us parla d'esperances sobreterrenals! Són envorinadors, ho sàpiguen o no [...]

En un altre temps, el delictes contra Déu era el màxim delictes, però Déu ha mort i amb Ell han mort també els delinqüents. Ara el més horrorós és delinqüir amb la terra i apreciar les entranyes del que és inescrutable més que el sentit d'aquella!

En un altre temps, l'ànima mirava el cos amb menyspreu: i aquest menyspreu era llavors allò més alt: l'ànima volia el cos flac, lleig, famèlic. Així pensava escapar-se del cos i de la terra.» (Així parlà, Pròl., pp. 34-35.)

33. El fisibleds haurien de pensar-s'ho bé abans d'afirmar que l'instint d'autoconservació és l'instint cardinal d'un ésser orgànic. Que ~~els~~ ^{els} viu vol, abans de res, donar lliure curs a la seva força — la vida mateixa és voluntat de poder —: l'autoconservació n'és tan sols una de les conseqüències indirectes i més freqüents (W.t. VI, 2, pp. 21 s.).

Nietzsche

(vi) «Digueu-me, germans meus, què és capaç de fer el nen que ni tan sols el lleó ha pogut fer? Per què el lleó rapaç ha de convertir-se encara en nen? Innocència és el nen, i oblidar, un nou començament, un joc, una roda que es mou per si mateixa, un primer moviment, un sant dir sí. Esperit vol ara la seva voluntat, el retirat del món conquereix ara el seu món [...] Així parlà Zarathustra.» (Així parlà, I, De les transformacions.)

(vii) «El fanatisme amb què la reflexió grega sencera es llança a la racionalitat delata una situació difícil: s'estava en perill, es tenia una sola elecció: o bé morir o bé ser absurdament racional». El moralisme dels filòsofs grecs a partir de Plató té uns condicionaments patològics; i el mateix el seu afecte a la dialèctica. Raó = virtut = felicitat significa, simplement: cal imitar Sòcrates i implantar de manera permanent contra els apetits obscurs una *llum diürna* —la llum diürna de la raó. Cal ser intel·ligent, clar, lúcids a tot preu, totes les coses als instants, al que és inconscient, condueix cap a baix... [...] El que ells escullen com a remei, com a salvació, no és, a la vegada, més que una expressió de la *décadence* [...]. La llum diürna més enlluernadora, la racionalitat, tot preu, la vida lúcida, freda, previsor, conscient, sense instint, en oposició als instints, tot això era només una malaltia diferent —i de cap manera un camí de retorn a la "virtut", a la "salut", a la felicitat... Haver de combatre els instints —aquesta és la fórmula de *décadence*: mentre la vida *ascendeix*, la felicitat és igual a instint» (Crepuscle dels ídols, «El problema de Sòcrates».)

(viii) «Història d'un error.

1. El món veritable, *assequible al savi*, al piadós, al virtuós —ell viu en aquest món, és aquest món.
(La forma més antiga de la Idea, relativament intel·ligent, simple, convincent. Transcripció de la tesi 4a, Plató, sòc la veritat.)
2. El món veritable, *inassequible per ara*, però promès al savi, al piadós, al virtuós (el pecador que fa penitència).
(Progrés de la Idea: es torna més subtil, més capriciosa, més inaprehensible —es converteix en una dona, es fa cristiana...)
3. El món veritable, *inassequible*, indemostrable, imprometible, però *així que és pensat*, és un consol, una obligació, un *imperialisme*.
(En el fons, l'antic sol, però vist a través de la boira i l'escepticisme; la Idea, sublimada, pàl·lida, nòrdica, königsbermana.)
4. El món veritable —*inassequible*? En tot cas inabastat i sent inabastat, també és *desconegut*. En consciència, tampoc pot ser consolador, redemptor, obligant: a què podria obligar-nos una cosa desconeguda?
(Matís gris. Primer badall de la raó. Cant del gall del positivisme.)
5. El «món veritable» —una Idea que ja no serveix per a res, que ni tant sols obliga, una Idea que s'ha tornat inútil, superflua conseqüentment, una Idea *refutada*: eliminen-la!
(Dia clar; esmorzar; retorn del bon sentit i de la jovialitat; rubor avergonyit de Plató, soroll endimmiat de tots els esperits lliures.)
6. Hem eliminat el món veritable: quin món ha quedat?, ¿potser el món aparent?... Eliminant el món veritable hem eliminat també el món aparent! (Migdia; instant de l'ombra més curta; final de l'error més llarg; punt culminant de la humanitat; *incipit Zarathustra*)
(Crepuscle dels ídols, «Com el "món veritable" va acabar convertint-se en una fallà») (La selecció de cursiva és nostra.)

(ix) «Nihilisme: Possessió d'una veritable significació.

- A. Nihilisme com a signe del *creixent poder* (Macht) de l'esperit: el nihilisme actiu.
- B. Nihilisme com a *decadència i retrocés del poder de l'esperit*: el nihilisme passiu.» (oc., 22; Sch., p. 557.)

(x) «A tot arreu "noble", "distingit" en el sentit corporatiu, era el concepte fonamental a partir del qual s'havia desenvolupat el terme "bo" en el sentit de "psíquicament noble", de "generós", de "psíquicament distingit", de "psíquicament privilegiat". Aquesta transformació, duta a terme d'una forma inevitable, va sempre acompanyada d'una forma paral·lela d'aquella altra transformació que obliga els mots "vulgar", "plebeu", "baix" a convertir-se al cap i a la fi en el concepte "dolent". L'exemple més eloqüent pel que fa a aquest darrer punt és el mateix mot alemany "schlecht", que significa "dolent". En essència, és igual al mot "schlicht", que significa "simple", "senzill" [...], i que originàriament qualificava l'home senzill, vulgar, sense que encara impliqués una sospitosa mirada de retell, sinó la simple intenció de contraposar-lo al noble. A l'època de la Guerra dels Trenta Anys si no fa, és a dir, bastant tard, aquest sentit es canvià en el que s'empra actualment.» (Genealogia, I, 4.)

(xi) «Han estat els jueus aquells qui amb una conseqüència aterridora i amb els ulls de l'odi més abismal (l'odi de la impotència) han gosat d'establir i de mantenir la inversió de l'equivalència aristocràtica dels valors (bo = noble = poderós = bell = feliç = estimat per Déu), és a saber: "Els bons només són els desgraciats. Els bons només són els pobres, els febles, els humils. Els pietosos i els beneïts per Déu també són només els qui pateixen, els desposseïts, els malalts, els lleïjos. Només ells obtindran la felicitat eterna. Al contrari, vesaltes que sou nobles i poderosos sereu per sempre els perversos, els cruels, els cobejosos, els insaciables, els ateus. Vosaltres sereu també eternament els dissortats, els maledïts i els condemnats..."» (Genealogia, I, 7.)

5. La revolta dels esclaus en la moral comença quan el mateix *ressentiment* esdevé creador i genera valors, el ressentiment d'aquells éssers privats de la veritable reacció, la de l'activitat, que només es consideren indemnitzats mitjançant una venjança imaginària. Mentre que qualsevol moral noble sorgeix d'una afirmació triomfant de la seva pròpia essència, la moral del esclau nega de bon començament qualsevol «exterioritat», qualsevol «alteritat», qualsevol «negació de la pròpia essència», i aquest fet de negar és el seu acte creador. Aquest capgirament de la visió que estableix valors —aquesta direcció *necessària* devers l'exterior, en lloc de dirigir-se devers la pròpia essència— pertany d'una manera concreta al ressentiment. Per tal de néixer, la moral dels esclaus requereix sempre en primer lloc un món contrari i extern. Psicològicament parlant, requereix estímuls externs per tal d'actuar en general. Radicalment, la seva acció és una reacció (W.t. VI/2, pp. 284-285).

Nietzsche (!!!)

4. En el mot *κακός*, com també en *δαιμόνιος* (el plebeu en contraposició a *ἀγαθός*), es remarca la covardia. Això pot indicar tal vegada interpetable de diverses formes. En llatí el mot *malus* (al costat del qual poso el terme *μέλας*) pogué qualificar l'home vulgar com a *per-sona de color fosc*, sobretot com a persona de cabells negres (*niger est*), com a ocupant precari de la terra italiana que es distingia pel color, com a signe més pales, de la raça conqueridora de color ros, d'aquella que s'havia convertit en dominadora, és a dir, la raça (W.t. VI/2, p. 277).

37. *Jo us ensenyo el superhome*. L'home és quelcom que ha de ser superat. Què heu fet per a superar-lo?

Tots els éssers han creat fins ara quelcom per damunt d'ells mateixos: ¿i voleu ser vosaltres el reflux d'aquesta gran marea, i recular a l'animal més aviat que superar l'home?

Què és el simi per a l'home? Una irrisió o una vergonya dolorosa. I justament això és el que l'home ha de ser per al superhome: una irrisió o una vergonya dolorosa.

W. t., VI, 1, p. 8

39. Però digueu-me, germans meus, ¿què és capaç de fer l'infant que ni tan sols el lleó hagi pogut fer-ho? ¿Per què el lleó rapaç ha de convertir-se encara en infant?

Innocència és l'infant, i oblit, un nou començament, un joc, una roda que es mou per si mateixa, un primer moment, un sant dir sí.

Sí, germans meus, per al joc del crear es necessita un sant dir sí: l'esperit vol ara la seva voluntat, el retirat del món conquesta ara el seu món.

Tres transformacions de l'esperit us he esmentat: com l'esperit es convertí en camell, i el camell en lleó, i el lleó, per fi, en infant.

W. t., VI, 1, p. 27

L'home boig. - No heu sentit parlar d'aquell home boig que a plena llum del dia encenia una lanterna, corria pel mercat sense parar: "Cercu Déu!, cercu Déu!"? -Com que allí s'aplegaven precisament molts d'aquells qui no creien en Déu, suscità moltes rialles. És que s'ha perdut?, deia l'un. ¿És que s'ha extraviat com un infant?, deia l'altre. ¿O és que s'ha amagat? Té por de nosaltres? Se n'ha anat amb un vaixell? Ha emigrat? -així cridaven i reien en desori. L'home boig saltà al bell mig de tots ells i els trepà amb la seva mirada, "A on ha anat Déu?", cridà, "Jo us ho diré! Nosaltres l'hem mort, -vosaltres i jo!. Tots nosaltres som els seus assassins! Però, ¿com ho hem fet? (-) ¿No sentim encara res del soroll que fan els enterraments que enterren Déu? ¿No ensumem encara res de la putrefacció divina? -també els déus es podreixen! Déu ha mort! Déu roman mort. I som nosaltres qui l'hem mort. ¿Com ens consolarem nosaltres, els assassins entre tots els assassins? (-) -Hom conta que encara aquest home boig entrà el mateix dia en diverses esglésies i hi entonà el *Requiem aeternam Deo*. Foragitat i instat a parlar, només repetia com a resposta: "Què hi fan encara aquestes esglésies, si no són sepultures i els monuments funeraris de Déu?"

La gaia ciència, III, aforisme 125

L'enorme pes més gran. ¿Què passaria si un dia o una nit et perseguís un dimoni en la teva solitud més solitària i et digués: "Aquesta vida tal qual la vius ara i tal com l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrència, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és indiciblement petit i gran de la teva vida, ha de tornar a esdevenir-se per a tu, en el mateix ordre i en la mateixa successió -alhora, també aquesta aranya i aquest raig de lluna que apareix entre els arbres, també aquest instant i jo mateix. ¿L'etern relloige d'arena de l'existència serà capgirat sempre de bell nou -com també tu amb ell com una volva de pois"? - No et llençaries a terra cruixint de dents i maleiries el dimoni que et parlés d'aquesta manera? ¿O bé has experimentat qualque vegada un moment immens en el qual li respondries: "Ets tu déu i mai no havia sentit una cosa més divina!"? Si aquest pensament exercís la seva puixança sobre tu, et transformaria, tal com ets, i tal vegada t'esclafaria. La pregunta referent a totes les coses i a cada cosa: "Vols viure això encara una altra vegada i encara incomptables vegades?" constituiria en la teva actuació com l'enorme pes més gran! ¿O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no *desitjar res més* que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament?

La gaia ciència, aforisme 341

13. La fe cristiana és, des del principi, sacrifici: sacrifici de tota llibertat, de tot orgull, de tota autocertesa de l'esperit; alhora, sotmetiment i escami de si mateix, mutilació de si mateix. Hi ha crueltat i hi ha fenicisme religiós en aqueixa fe, exigida a una consciència remollida, complexa i molt mimada: el seu pressupòsit és que la submissió de l'esperit *produeix un dolor* indescriptible, que el passat sencer i els hàbits tots de semblant esperit s'oposen a aqueix *absurdissimum* [cosa totalment absurda] que se li presneta com a "fe".

W. t., VI, 2, pp. 64 i s.

Crítica dels animals. Temo que els animals considerin l'home com un ésser igual que ells que ha perdut d'una manera extremadament perillosa el sa anteniment animal -com l'animal foll, com l'animal que riu, com l'animal que plora, com l'animal enormement malaurat.

La gaia ciència, aforisme 224

La revolta dels esclaus en la moral comença quan el mateix ressentiment esdevé creador i genera valors, el ressentiment d'aquells éssers privats de la veritable reacció, la de l'activitat, que només es consideren indemnitzats mitjançant una venjança imaginària. Mentre que qualsevol moral noble sorgeix d'una afirmació triomfant de la seva pròpia essència, la moral dels esclaus nega de bon començament qualsevol "exterioritat", qualsevol "alteritat", qualsevol "negació de pròpia essència", i aquest fet de negar és el seu acte creador. Aquest capgirament de la visió que estableix valors -aquesta direcció necessària devers l'exterior, en lloc de dirigir-se devers la pròpia essència- pertany d'una manera concreta al ressentiment. Per tal de néixer, la moral dels esclaus requereix sempre en primer lloc un món contrari i extern. Psicològicament parlant, requereix estímuls externs per tal d'actuar en general. Radicalment, la seva acció és una reacció.

Genealogia de la moral, I, 10.

Hi ha alguna cosa en la moral de Plató que no pertany pròpiament a Plató, però que podríem dir - es troba en la seva filosofia a pesar de Plató: el socràticisme, que en el fons repugnava a la seva naturalesa d'aristòcrata. "Ningú es perjudica voluntàriament; en conseqüència, el mal només es fa involuntàriament. Ara bé, el dolent es perjudica a si mateix; no ho faria si sabés què és el mal. Així doncs, el dolent només és dolent per error. Que el treguin del seu error i es tornarà necessàriament bo." Aquesta manera de raonar put a plebeu, el plebeu que no considera en l'acte dolent més que les seves conseqüències nocives i que jutja que és de rucs obrar malament, donat que indentifica sense més el "bé" amb el que és "útil" i "agradable".

Més enllà del bé i del mal, V, 190.

Els jueus - "un poble nascut per a ser esclau", com va dir Tàcit i tota l'antiguitat amb ell; "poble escollit entre tots els pobles", com diuen ells mateixos i s'ho creuen-, els jueus han realitzat aquesta miraculosa inversió de valors que ha donat a la vida terrestre durant alguns mil·lennis un nou i perillós atractiu. Els seus profetes han fós en una sola definició al "ric", al "no pietós", al "violent", al "sensual", i per primer cop han marcat d'infàmia la paraula "món". En aquesta inversió de valors (que ha fet també de la paraula "pobre" el sinònim de "sant" i d'"amic") és on resideix la importància del poble jueu; amb ell comença en moral la *insurrecció dels esclaus*.

Més enllà del bé i del mal, V, 195.

El cristianisme com una desnaturalització de la moral de ramat: sota un error i una autoceguesa absoluts. La democratització és una forma més natural d'aquest cristianisme, menys enganyosa.

És un fet: els oprimits, els inferiors, tota la gran massa d'esclaus i semiesclaus volen el poder.

Primera etapa: s'alliberen, en primer lloc es deslliguen amb la imaginació, es reconeixen entre si, s'imposen.

Segona etapa: entren en la lluita, volen reconeixement, drets iguals, "justícia".

Tercera etapa: exigeixen privilegis (atrauen cap a si als representants del poder).

Quarta etapa: volen el poder per a ells sols i ho aconsegueixen...

En el cristianisme cal distingir tres elements: a) els oprimits de totes les classes; b) els mediocres de totes les classes; c) els descontents i malalts de totes les classes.

La voluntat de poder, II, 215

Si el món tingués una fi, aquesta s'hauria ja assolit. Si hi hagués algun estat final no previst, també s'hauria d'haver produït. Si el món fos, en general, capaç de persistir i de manifestar-se, de "ser", si en tot el seu esdevenir tingués aquesta capacitat de "ser" només per un moment, aleshores ja fa molt de temps que hauria acabat tot l'esdevenir i, conseqüentment, tot pensament, tot "esperit". El fet de que l'esperit sigui esdevenir mostra que el món no té meta, no té estat final...

La voluntat de poder, 1055

(...) Tenir la mirada objectiva des del punt de vista filosòfic pot ser, doncs, una prova de pobresa de voluntat i de força. (...) els "conexedors", que volen fixar únicament el que és, no poden fixar res, tal i com ha de ser.

Els artistes intervenen com a intermediaris; fixen almenys el símbol del que ha de ser, són productius en tant que canvien i transformen vertaderament; no com fan els conexedors, que deixen tot tal i com està.

Coincidència entre els filòsofs i les religions pessimistes: tracta de la mateixa espècie d'homes (donen el grau més alt de realitat a les coses de més alta valoració).

Coincidència entre els filòsofs i els homes morals i les seves avaluacions (la interpretació moral del món considerada com a sentit del món, després de fer-se vi el sentit religiós).

Derrumbament dels filòsofs per la destrucció del món del ser: període intermediari del nihilisme, abans que la força sigui suficient per tornar els valors, per divinitzar i aprovar el món de l'esdevenir i de l'aparença com a l'únic món.

La voluntat de poder, 577 A

Aquell que aconsegueix el seu ideal el supera al mateix temps.

Més enllà del bé i del mal, 73.

QÜESTIONS SOBRE NIETZSCHE

1. Quin sentit té anomenar a Nietzsche "vitalista"?
2. Què entén Nietzsche per "apol·lini" i què per "dionisiac"?
3. Quin és el contacte de Nietzsche amb el món grec?
4. Què opina Nietzsche de la música? I de la literatura?
5. Quina opinió tenia Nietzsche de Sócrates? Per què?
6. Per què es denomina a Nietzsche "filòsof de la sospita"?
7. Per què parla Nietzsche de "nihilisme"?
8. Per a Nietzsche, qui és Zarathustra?
9. Què significa per a Nietzsche l'afirmació "Déu ha mort"?
10. Quines són les principals característiques del superhome?
11. Quina és la crítica que fa Nietzsche a la cultura occidental?
12. Què opina Nietzsche de la moral cristiana?
13. De quants tipus de sacerdot parla Nietzsche? En què s'assemblen i en què es diferencien?
14. Què entén Nietzsche per "voluntat de poder"?
15. Quina és la situació natural de l'home per a Nietzsche?
16. Compara la concepció de la situació natural de l'home que té Nietzsche amb la que proposa Marx.
17. Què entén Nietzsche per "moral de senyors" i per "moral d'esclaus"?
18. Quin sentit té per a Nietzsche el tema de l'etern retorn?
19. Per què parla Nietzsche de tres successives metamorfosis de l'home, primer en camell, després en lleó i finalment en nen?
20. Quina relació -si alguna- pot tenir Nietzsche amb Darwin o amb Freud?
21. Per què diu Nietzsche que el superhome crea valors?
22. Podria utilitzar Nietzsche en la seva teoria el terme "alienació"?
23. Què opinaria Nietzsche de la moral de Kant i de la de Hume?
24. Què opinaria Nietzsche del temari de filosofia de cou? Per què?

Allò que m'interessava era el valor de la moral. M'interessava especialment el valor d'allò que "no és egoista", els instints de compassió, d'autonegació, d'autosacrifici, que precisament Schopenhauer havia d'aurat, divinitzat i col·locat delà el món durant tant de temps, fins que a l'últim els considerà com a "valors en ells mateixos", de manera que sobre la seva base *digué* no a la vida, com també a la seva pròpia individualitat. Precisament aquí veia jo el gran perill de la humanitat, la seva seducció i la seva temptació més sublims. A on es dirigeix? Al no-res? Precisament aquí veia jo el començament de la fi, l'aturada, el cansament que mira enera, la voluntat que va *contra* la vida, la darrera malaltia que s'anuncia d'una forma manyaga i malenconiosa. Jo concèbia aquesta moral de la compassió que es propaga cada cop més, que fins i tot ataca els filòsofs i els fa caure malalts, com el símptoma més inquietador de la nostra cultura europea que ha esdevingut inquietant, com la seva tombada. Vers on? Vers un *nihilisme...*? Aquesta preferència moderna dels filòsofs i aquesta apreciació exagerada de la compassió són, certament, un fenomen nou. Precisament fins ara els filòsofs estaven d'acord en la *manca de valor* de la compassió.

F. NIETZSCHE, *La genealogia de la moral*, prefaci, núm. 5

3. En els seus escrits, Nietzsche sovint critica la mala influència de Plató sobre la filosofia posterior. Digueu quins són els elements platònics criticats per Nietzsche, i digues també en quin lloc de l'obra de Plató es veu clar que Plató no va atavorir la compassió (2,5 punts).

4. Quins et semblen els arguments més forts a favor i els arguments més forts en contra de l'existència de valors morals absoluts? (2,5 punts)

Necessitem una crítica dels valors morals, cal qüestionar d'una vegada el valor *intrínsec* d'aquests valors. En aquest sentit, cal un coneixement de les condicions i de les circumstàncies de les quals sorgiren aquests valors, en les quals es desenvoluparen i canviaren, un coneixement que fins ara no ha existit ni tan sols no s'ha cobejat. Hom considerava el valor d'aquests "valors" com un fet, com una dada real i positiva, com una cosa que no podia qüestionar-se. Què passaria si la veritat fos la contrària? Què passaria si en allò que és "bo" hi hagués també un símptoma d'endarreriment i a la vegada un perill, una seducció, un verí, un narcòtic, mitjançant el qual el present visqués en certa manera a *costa del futur*? No es tractaria potser d'una vida més agradable, menys perillosa, per bé que d'una categoria més minsa, més baixa...? No seria aleshores culpable la moral en aquest sentit concret del fet que mai no fossin assolides *la potència i la glòria supremes* del tipus humà, possibles en elles mateixes? No seria aleshores la moral en aquest sentit concret el perill per antonomàsia?

F. NIETZSCHE, *La genealogia de la moral*, prefaci, núm. 6

3. Sobre l'origen dels valors: compara el pensament de Nietzsche amb el de Plató. I mostra les semblances o divergències entre aquests dos plantejaments (2,5 punts).

4. De vegades sembla que els valors tenen relació amb la moral i amb els individus, però que els fets estan relacionats amb el coneixement i amb la ciència. Quines diferències i quines connexions hi veus tu, entre fets i valors? (2,5 punts)